

KAISA IKOLA

Marian

 SAGA
EGDMONT

Kaisa Ikola

Marian

SAGA Egmont

Marian

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2019, 2021 Kaisa Ikola and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727328034

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Ingeborg kertoo

Sinä talvena minä olin ollut kauan sairaana. Kuume nousi äkkiä ja voimakkaana, eikä laskenut viikkokausiin. En muista paljoakaan tuosta ajasta, sillä kuumehoureissani näin sekavia unia ja kummallisia näkyjä, joita oli vaikea erottaa todellisuudesta. Myöhemmin sisareni Ingeborg kertoi, että isä oli jo menettänyt toivonsa suhteeni – hän kävi kappelissa rukoilemassa päivittäin, mutta enemminkin sieluni puolesta, ei enää niinkään parantumiseni.

Äiti ei kuitenkaan antanut periksi. Hän syötti minulle lientä ja erilaisia lääkekeitoksia ja hankki lääkärin Lontoosta asti Nottinghamiin minua katsomaan. En tiedä, kuinka paljon yrtit ja suononiskentä auttoivat, mutta kun talven selkä alkoi taittua ja ensimmäiset kylmät auringonsäteet kurottuivat vuoteeni pätyyn kapeasta ikkuna-aukosta, minä ensimmäisen kerran tajusin selvästi, mitä ympärillä tapahtui.

Olin tietysti heikko vielä pitkään, mutta pahin oli ohi. Sinä aamuna, jolloin ilmoitin, että minulla on nälkä, äiti pani koko talon sekaisin saadakseen kokoon mahdollisimman herkullisen

aterian. Luulen, että hän olisi lähettänyt isän ampumaan hirven Sherwoodista, ellei olisi viime hetkellä tajunnut sen olevan sentään liioittelua. Kun tytär on parantunut kuumetaudista, on turha uhrata aviomiestä hirttolavalla! Minä sain siis hanhipaistia, mutta se oli hyvää ja rasvaista ja suorastaan tunsin, miten se vahvisti minua.

Kun muutama viikko toipilasaikaa oli kulunut, tulin siihen ilahduttavaan vaiheeseen, että aikani alkoi tulla pitkäksi. En enää kuluttanut päiviäni nukkumalla, mutta äiti ei myöskään antanut minun vielä nousta ylös, sillä Pohjois-Englannin raaka kevät piti talomme kylmänä ja kosteana, ja minut kiedottiin moniin peitteisiin ja vuoteeni kiskottiin lähelle takkatulta, jotta en vilustuisi uudelleen. Aloin kuitenkin tulla ärtyisäksi peitteiden ja lampaan-nahkojen muodostaman kasan pohjalla, ja silloin Ingeborg tuli pitämään minulle seuraa.

Meillä oli ikäeroa vain vuosi, ja isällä olikin tapana puhutella meitä kaksosiksi. Minä en ollut lapsena pitänyt siitä – olisin mielelläni tahtonut jotenkin osoittaa olevani sentään vanhempi sisar – mutta Ingeborg oli ymmärrettävästi ollut iloinen, kun hänet oli näin tavallaan kohotettu minun rinnalleni. Olimme olleet aina hyvät ystävät, leikkineet yhdessä, jakaneet kaikki salaisuutemme ja keksineet hirvittäviä kepposia vanhempiemme ja heidän vieraidensa pään menoksi.

Salaisuuksia tosin kertoi eniten Ingeborg. Hänellä oli hämmästyttävä kyky saada tietoonsa kaikki, mitä ympäristössä tapahtui, vaikka asioita olisi kuinka yritetty salata hänen korviltaan. Silloin, kun isä vielä oli rikas ja asuimme kartanossamme kaukana Sherwoodin takana, oli Ingeborgia ollut turha yrittää pitää poissa keittiöstä, kun joku kiertävä trubaduuri tai kulkukauppias saapui taloon, puhumattakaan Lontoosta tulevista sukulaisistamme.

Nämä tapaukset olivat kuitenkin melko harvinaisia, ja uskon, että Ingeborg oli suorastaan iloinen, kun isä menetti suuren osan omaisuuttaan jossakin huonossa kaupassa, joutui myymään kartanon eräälle rikkaalle normannille ja muuttamaan perheineen Nottinghamin kaupunkiin, koska siellä oli helpompi tulla toimeen vähemmällä rahalla. Nyt Ingeborgilla oli mahdollisuus kuulla entistä enemmän tarinoita ja juoruja, ja äiti oli joutunut pitämään hänelle monta puhuttelua siitä, miten sopimatonta nuoren normannineidon oli juoksennella pitkin kaupunkia kulkupuheiden perässä.

Kun Ingeborg veti tuolinsa vuoteeni ääreen, näin heti, että hän puhkui kertomisenhalua. Minä kuuntelin mielelläni, en uskonut puoliakaan hänen jutuistaan, mutta pidin niitä varsin huvittavina. Ja kun ihminen on maannut vuoteessa kuukausikaupalla, olemattominkin juoru virkistää.

– Ethän ole väsynyt? Ingeborg kysyi huolestuneena. Arvasin, että äiti oli käskenyt hänen jättää minut rauhaan heti, jos osoittaisin väsymyksen merkkejä. Vakuutin olevani täysin virkeä ja tiedustelin, mitä olin menettänyt viettäessäni talven kuumehoureissa.

Ensimmäiset uutiset eivät olleet kummoisia. Jo viime kesänä oli Nottinghamin uusi sheriffi aiheuttanut levottomuutta saksien keskuudessa veronkiskontatavoillaan, samoin kuin häntä suosivat normannit, jotka kohtelivat sakseja kuin eläimiä. Mekin olimme normanneja, mutta isä oli aina ollut hyväsydäminen – tiesin saksilaisten maanvuokraajiemme kutsuneen häntä ”puolinormanniksi”, koska hänen alustalaistensa tai palvelijoidensa ei koskaan tarvinnut pelätä menettävänsä henkeään maksamattomien vuokrien takia. Ehkä osittain lempeytensä vuoksi isä oli aikoinaan menettänyt rahansa, mutta en voi sanoa, että olisin siitä täysin

pahoillani, sillä olin nähnyt, mitä rahanhimoiset normanniistävämmme olivat tehneet viattomille ihmisille puristaakseen näistä irti viimeisenkin pennin.

– Eikö sinulla ole mitään uutta? keskeytin siis Ingeborgin kertomuksen, kun tämä oli laveasti kuvaamassa jonkun Jimin tai Tommin ruoskimista. – Ymmärräthän, ettei minun kunnossani oleva ihminen jaksaa ilahtua tuollaisista uutisista!

Silloin näin, että kyllä vain Ingeborgilla oli jotakin uutta. Hän veti tuolinsa vielä lähemmäksi ja kumartui minua kohti hehkuvien silmin.

– Marian (Ingeborg oli alkanut lapsena kutsua minua Marianiksi, koska nimeni Mary Anne oli ollut hänelle liian vaikea) – Marian, sinun pitää luvata ettet puhu tästä!

Virkistyi heti.

– Olenko minä joskus kielinyt, tiedustelin ja kohottauduin vuoteessa parempaan asentoon. – Mitä se on?

– Isä ja äiti eivät tahdo minun tietävän, mutta pitää olla kuuro ja sokea ollakseen tietämättä mitään Robin Hoodista, Ingeborg jatkoi innostuneena.

– Kenestä? kysyin.

– Robin Hoodista, Ingeborg toisti melkein loukkaantuneena, mutta näkyi sitten tajuavan että olin tosiaan sairastanut useamman kuukauden, eikä voitu olettaa minun olevan selvillä kaikista hänen ihanteistaan.

– Huppu-Robin? Kuka se on? tiedustelin. – Joku räätälikö?

Ingeborg tirskahti.

– Varjelkoon, älä ole tyhmä, hän sanoi. – Robin Hood on saksilainen aatelismies, joka elää nykyisin Sherwoodissa!

Irvistin. Päästäni alkaisi pian särkeä.

– Mistä lähtien aatelismiehet ovat eläneet Sherwoodissa? kysyin väsyneenä. – Viime syksynä siellä ei ollut yhtäkään linnaa.

Silloin Ingeborg alkoi kertoa. Sain kuulla kaiken Locksleyn Robertista, saksilaisesta ylimyksestä, joka oli puolustanut kartanonsa alustalaisia ja omistusoikeuttaan perintömaihinsa normanneja vastaan, mutta jonka sheriffi ja hänen ystävänsä olivat houkutelleet väijytykseen. Tässä väijytyksessä nuori jaarli oli surmannut yhden sheriffin metsänvartijoista ja hänet oli julistettu lainsuojattomaksi, minkä jälkeen hän oli paennut Sherwoodiin. Tämä oli tapahtunut jo viime keväänä, muistinkin kuulleen isän puhelleen jonkun ystävänsä kanssa asiasta, mutta en silloin ollut kiinnittänyt siihen suurempaa huomiota. Miehiä oli alettu julistaa lainsuojattomiksi niin kovin vähästä sen jälkeen, kun kuningas Rikhard oli lähtenyt ristiretkelle ja valtakunta jäänyt sijaishallitsijan ja tämän alaisten haltuun.

Tarina ei kuitenkaan ollut päättynyt tähän. Kesän ja syksyn aikana Locksley oli alkanut tehdä ensin pientä ja sitten suurempaa kiusaa sheriffin miehille. Milloin oli hävinnyt hirvi, jonka miehet olivat ampuneet omaksi ateriakseen (jos ei ollut suhteissa metsänvartijoihin, joutui vastaavasta rikoksesta hirsipuuhun, sillä hirvet olivat kuninkaan omaisuutta), milloin sheriffille veroja koamassa ollut lähetti oli ryöstetty matkalla Sherwoodin halki.

– Minä en välitä rosvojutuista, sanoin tässä kohdassa. – Tahdon käydä edelleen ratsastamassa Sherwoodissa, kunhan tästä toivun, enkä aio antaa sinun säikytellä itseäni!

– Ei tämä ole rosvojuttu, Ingeborg vakuutti punottavin poskin.

Tämä Locksley, Ingeborg kertoi, oli jakanut ryöstämänsä rahat takaisin niille, joilta ne oli kynitty; samoin hän lahjoitti hirvet nälkäänäkeville. Locksleyn Robertin maine oli alkanut levitä Sherwoodin ympäristöön, ja hänen liittyi yhä useampia miehiä,

joista jotkut olivat jo lainsuojattomia koetettuaan puolustaa itseään ja perhettään mielivaltaa vastaan, jotkut taas haaveilivat voivansa elää Sherwoodissa vapaan miehen elämää. He pukeutuivat vihreään ja ruskeaan, Ingeborg kertoi, niin että heitä oli vaikea nähdä puiden lomasta; heidän pitkänjousen käyttötaidostaan kerrottiin uskomattomia tarinoita; naiset ja köyhät saivat kulkea häiritsemättä Sherwoodin halki, mutta rikkaat normannit ja heidän miehensä joutuivat varmasti maksamaan ”tullimaksun”, kuten he sanoivat; ja he kutsuivat johtajaansa Locksleyä Robin Hoodiksi. Sheriffi oli lähettänyt miesjoukon toisensa jälkeen ottamaan kiinni Robin Hoodin ja hänen miehensä, mutta nämä olivat aina epäonnistuneet, Ingeborg lopetti tarinansa hengästyneenä.

Tämä oli ensimmäinen kerta, jolloin kuulin mainittavan Robin Hoodin nimen, eikä se aiheuttanut minulle minkäänlaisia ylimääräisiä sydämentykytyksiä. En hyväksynyt tapaa, jolla normannit kohtelivat sakseja, ja olin siksi iloinen, että joku kykeni aiheuttamaan edes vähän harmia Nottinghamin sheriffille; mutta toisaalta järkeni sanoi, ettei tuollainen voisi jatkua pitkään.

– Yritätkö kertoa minulle, että he ovat viettäneet metsässään koko talvenkin? kysyin ja ajattelin väristen kosteaa kylmyyttä, joka hamuili Sherwoodin tammien oksia. Ryömin syvemmälle peittoihini ja olin iloinen siitä, etten ollut saksikapinallinen.

– Ovat kyllä – mutta missä siellä, ei tiedä kukaan! Jotkut väittävät, että heillä olisi ystäviä aatelisten linnoissa, mutta kuka tietää. Kuule, eikö se ole kauhean romanttista ja jännittävää!

– Toivon, ettei kenelläkään *heistä* ole kuumetautia, sanoin hymyillen. – Viimeistään tänä kesänä sheriffi löytää heidät ja järjestää oikeudenkäynnin, jonka tuloksen kyllä tiedämme.

Ingeborg näytti loukkaantuneelta.

– Minä olen kuullut, että tämä Robin Hood on komea ja hurmaava herrasmies, hän ilmoitti viimeisenä vetonaan.

Aloin nauraa.

– Tietysti hän on, sanoin kujeillen. – Tarinoiden sankarit ovat aina. Joko hänestä on tehty balladi?

– On kyllä, useita säkeistöjä pitkä, Ingeborg sanoi moittivasti.
– Haluatko että laulan sen sinulle?

Minua alkoi itse asiassa vähän väsyttää, ja ajattelin, että laullessaan Ingeborg ei huomaisi, vaikka ottaisin pienet torkut. Niinpä kehotin häntä laulamaan.

En kuitenkaan nukkunut – en malttanut. Moitin itseäni huomattessani, miten jännitin laulun kertoman tarinan edetessä, miten iloitsin mielessäni, kun säkeistö loppui siihen, miten sheriffin miehiä oli taas nöyryytetty, miten saksilaisia oli autettu, miten he kiittivät Robin Hoodia. En kuitenkaan voinut tunteilleni mitään. Tämä *oli* jännittävää, ja ajattelin surullisena, millainen vahinko olisi, että sheriffi pian saisi kiinni tuon Robin Hoodin.

Ratsastusretket

Kesäkuussa aloin olla taas oma entinen itseni. Jaksoin olla jo jalkeilla aamusta iltaan, söin paremmin, tein käsitöitä ja harjoittelin harpunoittoa kuten ennenkin. Olin kuitenkin yhä laiha ja kalpea, jopa niin kalpea, ettei se ollut enää muodikasta. Sitä paitsi en jaksanut kiinnostua ympäristöstäni; mieluiten istuin omassa huoneessani ja katselin ikkunasta ulos Nottinghamin kattojen yli.

Äiti oli tästä hyvin huolissaan. Jos meillä olisi rahaa, hän sanoi, minulle järjestettäisiin suuret juhlat, mutta rahaa ei ollut, ja siitä olin iloinen. En kaivannut juhlia. Ainoa, mitä kaipasin, oli vapaus, ja sen sanoin äidille. Jotenkin talvikuukaudet vuoteeseen sidottuna olivat tuoneet mieleeni lapsuuden Sherwoodin laitamilla, leikit jättimäisten tammien alla, vihreät niityt, joilla juoksimme kilpaa Ingeborgin kanssa. Tiesin, että minut naitettaisiin ennen syksyä, olinhan jo yhdeksäntoistavuotias, ja siksi haaveilin mielessäni saavani vielä kerran nauttia vapaudesta ennen häitä. Tosin aviomiehestä ei ollut vielä puhuttu, mutta tiesin, että isä ja äiti järjestäisivät asian piakkoin.

Robin Hoodin legenda johdattaa historialliseen rakkaustarinaan

1200-luvun Englannissa liikkuu huhuja salaperäisestä Robin Hoodista, joka varastaa rikkailta ja antaa huonooisaisille. Tarinat lainsuojattomasta aatelismiehestä kiehtovat kuumetaudin selättänyttä lady Mariania, joka lähtee isänsä kanssa ratsastusretkelle Sherwoodiin – metsään, jossa Hoodin kerrotaan piileskelevän miehineen.

Tavallisesta ratsastusretkestä sukeutuu seikkailu, kun Marian saa yllättäen sairaskohtauksen ja hänet kuljetetaan Hoodin piilopaikkaan. Pian Marianin on tehtävä mahdottomalta tuntuva päätös: seuratako sydämensä kutsua vai alistuako muiden odotuksiin?

Kaisa Ikola (kirjoittaa myös nimellä Kaisa Viitala) on suomalainen historiantutkija ja kirjailija, joka tunnetaan suosituista historiallisista romaaneistaan ja hulvattomista lastenkirjoistaan.